Poznań, dnia 20 maja 2024 r.

WK-0911/66/2023

Pani
Monika Nowak
Burmistrz Gminy Koźminek

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok budżetowy 2022, a w miarę potrzeb także inne lata.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli podpisanym w dniu 22 marca 2024 r., spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

**I.**

1. W zakresie prowadzonych w 2022 roku ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono naruszenie przepisów:
   - ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm., a od 4.08.2022 r. Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.),
   - ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.),
   - rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342),

   a mianowicie:

   1) pod datą 31.12.2022 r. na koncie 140 - „Środki pieniężne w drodze" w księgach rachunkowych budżetu ujęto kwotę 6.812,62 zł dotyczącą dochodów budżetowych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, podatku od nieruchomości wraz z odsetkami i kosztami egzekucyjnymi, opłaty skarbowej oraz wpływów z tytułu sprzedaży węgla po cenie preferencyjnej dokonywanych za pośrednictwem terminala w 2022 r.
      Zapisem powtórzonym kwota ta została również ujęta w księgach Urzędu na koncie 141 - „Środki pieniężne w drodze".
      Stanowiło to naruszenie:
      - art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, nakazującego stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości oraz rzetelnie i jasno przedstawiać sytuację majątkową,
      - art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, stanowiącego, że zdarzenia, w tym operacje gospodarcze należy ujmować w księgach rachunkowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną,
      - art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości, z których wynika obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych tak, aby dokonywane w nich zapisy odzwierciedlały stan rzeczywisty,

      W konsekwencji ta kwota została wykazana w sporządzonych na dzień 31.12.2022 r :

a) bilansie Gminy Koźminek z wykonania budżetu w Aktywach w poz. I.1.1 „Środki pieniężne budżetu”,
b) bilansie Urzędu Gminy Koźminek w Aktywach w pozycji B.III.4 „Inne środki pieniężne”.

Ponadto stwierdzono, iż kwota wynikająca z salda konta 140 winna zostać wykazana w Aktywach w poz. I.1.2 Pozostałe środki pieniężne”, a została wykazana w poz. I.1.1 „Środki pieniężne budżetu”.

2) ujmowano rozrachunki z tytułu ryczałtów za używanie samochodów prywatnych do jazd lokalnych na koncie 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” zamiast na koncie 234 - „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”.
Stanowiło to naruszenie art. 40 ust. 1 w związku z ust. 3 i 4 pkt 1 lit. a oraz art. 9 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, nakładającego na jednostkę samorządu terytorialnego obowiązek prowadzenia rachunkowości zgodnie z przepisami o rachunkowości, ale z uwzględnieniem szczególnych zasad rachunkowości określonych przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia, a także zasad funkcjonowania konta 243 określonych w Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, zgodnie z którymi: *„Konto 234 służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia”.*

3) ujęto wypłatę diet radnym zapisem Wn 409 - „Pozostałe koszty rodzajowe”, Ma 130 - „Rachunek bieżący jednostki” (konto ewidencyjne wydatków) z pominięciem konta rozrachunkowego 240 - „Pozostałe rozrachunki”.
Stanowiło to naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, nakazującego stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości oraz rzetelnie i jasno przedstawiać sytuację majątkową

2. Kontrola wykonywania obowiązków organu podatkowego w zakresie prawidłowości wymiaru, poboru, poprawności ewidencji podatków oraz w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w badanej w trakcie kontroli próbie wykazała nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540, ze zm., a od 16.12.2022 r. Dz.U. z 2022 r., poz. 2651, ze zm.), a mianowicie:

1) organ podatkowy w 2022 roku nie przeprowadzał kontroli podatkowych.
Stanowi to naruszenie do art. 281 ustawy, zgodnie z którym organy podatkowe pierwszej instancji przeprowadzają kontrolę podatkową u podatników, płatników, inkasentów oraz następców prawnych.
W odpowiedzi na pytanie kontrolujących otrzymano informację: *„Organ podatkowy w 2022 r. nie przeprowadzał kontroli podatkowych w związku z art. 281 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa”.*

2) na kontach szczegółowych podatników przypisu podatku rolnego, od nieruchomości i leśnego dokonywano z inną datą (w kilku przypadkach wcześniejszą) niż data doręczenia podatnikowi decyzji wymiarowej.
Było to niezgodne z przepisami § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375), zgodnie z którym: *„do udokumentowania przypisów lub odpisów służą decyzje”*) w związku z art. art. 21 § 1 pkt 2, stanowiącym, że: *„zobowiązanie podatkowe powstaje*

*z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania”* i art. 212 zdanie pierwsze ustawy Ordynacja podatkowa, o treści: *„organ podatkowy, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia”*,

3) stwierdzono, że w decyzjach wymiarowych na 2022 rok podatników, dla których prowadzono konta szczegółowe o numerach: 00001305, 00002531 opłacających podatek rolny i od nieruchomości w formie łącznego zobowiązania podatkowego, nieużytki wykazano do opodatkowania podatkiem rolnym zamiast podatkiem od nieruchomości.
Stanowiło to naruszenie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1170, ze zm., a od 8.07.2022 r. Dz.U. z 2022 r. poz. 1452, ze zm.), stanowiącego, że: *„zwalnia się od podatku od nieruchomości grunty stanowiące nieużytki (...)”*.
Złożono wyjaśnienie o treści: „*W przypadku podatników opłacających podatek rolny i od nieruchomości w formie łącznego zobowiązania pieniężnego, w decyzjach wymiarowych na 2022 rok, nieużytki wykazane są do opodatkowania podatkiem rolnym zamiast podatkiem od nieruchomości w niektórych przypadkach, co jest następstwem założonej bazy programu POGRUN jeżeli u podatnika nie dokonywano zmian od wielu lat”*,

4) w zakresie inkasa podatków od osób fizycznych stwierdzono, że sołtys Nowego Nakwasina w dniu 14.11.2022 r. pobrała od podatnika zaległość podatkową w kwocie 42 zł. Od pobranego zobowiązania bezpodstawnie ustalono i wpłacono wynagrodzenie inkasentowi.
Pobieranie zaległości podatkowych przez inkasentów naruszało art. 9 w związku z art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa, stanowiącymi, co do zasady, że inkasent jest obowiązany do pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go dnia następującego po ostatnim dniu, w którym, zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata podatku powinna nastąpić. Z przepisów tych wynika, że inkasent jest uprawniony do pobraniu podatku najpóźniej w ostatnim dniu w którym, zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata podatku powinna nastąpić. Dodatkowo w art. 51 § 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa ustawodawca odróżnił podatek od zaległości podatkowej, którą jest podatek niezapłacony w terminie płatności, wskazał także, że do zaległości mają zastosowanie przepisy rozdziału 5 ustawy Ordynacja podatkowa.
Z wyjaśnienia inspektora, wynika że: *„Dla sołtysa wsi Nowy Nakwasin zostało naliczone wynagrodzenie od pobranej zaległości podatkowej w kwocie (42 zł.) Podatnik nie dokonał w terminie płatności 15.09.2022 r. zapłaty trzeciej raty podatku, ponieważ dnia 25.08.2022 r. zbył nieruchomość. Decyzja zmieniająca wysokość zobowiązania została doręczona podatnikowi 03.11.2023 r., z której wynikła zmniejszona kwota 42,00 zł. zobowiązania do zapłaty. Podatnik dokonał wpłaty pozostałej kwoty zobowiązania u sołtysa, któremu zostało naliczone wynagrodzenie”.*

5) w przypadku podatnika, dla którego prowadzono konto szczegółowe o numerze 00002411 stwierdzono niezgodność między danymi wykazanymi w złożonej informacji a danymi wynikającymi z ewidencji gruntów.
Podatnik został opodatkowany podatkiem od nieruchomości za grunty o powierzchni 470 $m^2$ z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej na postawie informacji w sprawie podatku od nieruchomości złożonej w 2016 roku. Według udziałów wynikających z ewidencji gruntów podatnik posiada grunty o powierzchni 348 $m^2$.
Stanowiło to naruszenie art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym: „w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia

deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych". Organ podatkowy nie przeprowadził u podatnika kontroli podatkowej, o której mowa w art. 281 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, zmierzającej do ustalenia stanu faktycznego i sprawdzenia co wykazali podatnicy w złożonych informacjach w sprawie podatku od nieruchomości.
Złożono wyjaśnienie o treści: „*Organ podatkowy w przypadku podatnika […] konto 00002411 (w tabeli pod. poz. 2) wydając decyzję nr RF PO.3120.2.103.2022 ustalającą wymiar podatku (budynki pod dział. gosp. o pow. 270,00 m2 x stawka 20,09 zł = 5.424,30 zł, grunty pod działalność gospodarczą 470,00 m2 x stawka 0,90 zł = 423,00 zł) zweryfikował dane z ewidencją gruntów. Rozbieżności między przedmiotami opodatkowania ujętymi w decyzji ustalającej wymiar podatków, a danymi wynikającymi m.in. z ewidencji gruntów i budynków wynikają z zastosowania danych wynikających ze złożonych informacji podatkowych.*
*Wyliczenie metrów według udziałów: 500 metrów kwadratowych: 579 części*403 części= 348,01 metrów kwadratowych".*

6) na wszystkich kontrolowanych deklaracjach w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi znajduje się adnotacja „sprawdzono pod względem formalno-rachunkowym" z datą i podpisem pracownika. Brak jest natomiast zapisu „sprawdzono pod względem merytorycznym", co może świadczyć o tym, że organ podatkowy nie dokonywał czynności sprawdzających wobec deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
U podatnika o koncie GK-00001831 organ nie stwierdził omyłki w złożonej w dniu 21.02.2022 r. deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Podatnik w rubryce F.1 oświadczył, że posiada kompostownik przydomowy i kompostuje w nim bioodpady stanowiące odpady komunalne, jednak w naliczeniu nie została zastosowana ulga z tytułu kompostowania. W rubryce G.4. „kwota zwolnienia przysługująca właścicielowi nieruchomości..." podatnik wpisał „-".
Stanowiło to naruszenie art. 272 pkt 3 ustawy - Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.
Wyjaśnienia w powyższej sprawie udzielił inspektor: „*Podatnik wypełniając deklarację, mimo iż zaznaczył że posiada kompostownik, nie wyliczył ulgi w opłacie za posiadanie kompostownika. Po potwierdzeniu przez firmę odbierającą odpady komunalne, że z tej posesji odbierane są odpady ulegające biodegradacji, została naliczona opłata bez uwzględnienia ulgi za posiadanie kompostownika",*

7) na dzień 31 grudnia 2022 r. występowały nadpłaty z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 61.270,61 zł.
W badanej próbie stwierdzono, że organ podatkowy nie rozliczył nadpłat zgodnie z art. 76 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi, że nadpłaty wraz z ich oprocentowaniem podlegają zaliczeniu z urzędu na poczet: zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, odsetek za zwłokę od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek, kosztów upomnienia oraz bieżących zobowiązań podatkowych, a w razie ich braku podlegają zwrotowi z urzędu, chyba że podatnik złoży wniosek o zaliczenie nadpłaty w całości lub w części na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych.

3. Dochody uzyskane w 2022 r. przez Gminę Koźminek związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (rozdział 90002) wyniosły 2.040.896,67 zł (na kwotę planowaną

2.055.590,00 zł), z tego: opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi (§ 0490) 2.007.161,01 zł (na kwotę planowaną 2.024.590,00 zł). W sprawozdania Rb-28s z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28s wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w rozdz. 90002 wyniosły łącznie 1.774.272,97 zł (na kwotę planowaną 2.189.702,00 zł).
Powyższe oznacza, że dochody związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w 2022 roku były wyższe od wydatków i zostały przyjęte do budżetu 2023 roku uchwałą Rady Miejskiej Gminy Koźminek Nr LXII/396/2023 z dnia 06.04.2023r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Koźminek na 2023 rok.

4. Kontrola wydatków bieżących na świadczenie powszechnych usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym, wykazała że w dniu 1 listopada 2009 r. pomiędzy Urzędem Gminy Koźminek reprezentowanym przez Wójta Gminy oraz Skarbnika Gminy a Pocztą Polską S.A. zawarta została umowa nr 0592/CP RPH10-2/2009/S na czas określony, tj. do dnia 31.10.2013 r. W umowie nie określono szacunkowej wartości umowy.
   Do umowy zawarto 12 aneksów, którymi wydłużano m. in. okres obowiązywania umowy:
   1) aneks nr 1 z dnia 18.03.2011 r., aneksem zmieniono zapisy umowy zawarte w § 2 i § 6,
   2) aneks nr 2 z dnia 14.11.2013 r., aneksem zmieniono dotychczasową treść postanowień umowy zawartych w §§ od 1 do 14; w aneksie zapisano, że umowa obowiązuje od 1.11.2009 r. do 31.12.2014 r.,
   3) aneks nr 3 z dnia 18.12.2014 r., aneksem zmieniono dotychczasową treść postanowień umowy zawartych w §§ od 1 do 12; w aneksie zapisano, że umowa obowiązuje od 1.11.2009 r. do 31.12.2015 r.,
   4) aneks nr 4 z dnia 22.12.2015 r.; w aneksie zapisano, że umowa obowiązuje od 1.11.2009 r. do 31.12.2016 r.,
   5) aneks nr 5 z dnia 30.12.2016 r., w aneksie zapisano, że umowa obowiązuje od 1.11.2009 r. do 31.12.2017 r.,
   6) aneks nr 6 z dnia 28.12.2017 r., aneksem strony postanowiły zmienić tekst umowy nadając jej nową treść – tekst jednolity; w aneksie zapisano, że umowa obowiązuje od 1.11.2009 r. do 31.12.2018 r.,
   7) aneks nr 7 z dnia 10.12.2018 r., aneksem zmieniono dotychczasową treść postanowień umowy zawartych w § 3, 5, 6, 9; w aneksie zapisano, że umowa obowiązuje od 1.11.2009 r. do 31.12.2019 r.,
   8) aneks nr 8 z dnia 15.11.2019 r., w aneksie zapisano, że umowa obowiązuje od 1.11.2009 r. do 31.12.2020 r.,
   9) aneks nr 9 z dnia 1.01.2021 r., w aneksie zapisano, że umowa obowiązuje od 1.11.2009 r. do 31.12.2021 r.,
   10) aneks nr 10 z dnia 1.01.2022 r., aneksem strony postanowiły zmienić tekst umowy nadając jej nową treść – tekst jednolity; w aneksie zapisano, że umowa obowiązuje od 1.11.2009 r. do 31.12.2022 r.,
   11) aneks nr 11 z dnia 20.12.2022 r., w aneksie zapisano, że umowa obowiązuje od 1.11.2009 r. do 31.12.2023 r.,
   12) aneks nr 12 z dnia 20.12.2023 r., w aneksie zapisano, że umowa obowiązuje od 1.11.2009 r. do 31.12.2024 r.

   Zawierając umowę oraz aneksy w latach 2009-2023 nie dokonywano określenia wartości szacunkowej zamówienia.
   Z przedłożonych wykazów stanów i sald dla konta 201-000-00000-0000-0086000 (za lata 2017-2022) oraz konta 201-000-00000-0000-7100000 (za lata 2015-2017), wynikają obroty (wyrażone w złotych):

| ROK | B.O. | Obroty Wn | Obroty Ma | Saldo Ma |
|---|---|---|---|---|

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 2015 | (Ma) 5.054,05 | 18.491.45 | 24.385,85 | 5.894,40 |
| 2016 | (Ma) 5.894,40 | 53.872,65 | 58.246,85 | 4.374,20 |
| 2017 | (Ma) 4.374,20 | 77.830,75 | 84.287,55 | 6.456,80 |
| 2018 | (Ma) 6.456,80 | 72.209,60 | 79.281,14 | 7.071,54 |
| 2019 | (Ma) 7.071,54 | 82.672,95 | 92.360,50 | 9.687,55 |
| 2020 | (Ma) 9.687,55 | 78.589,44 | 88.117,59 | 9.528,15 |
| 2021 | (Ma) 9.528,15 | 88.324,26 | 97.811,46 | 9.487,20 |
| 2022 | (Ma) 9.487,20 | 92.704,77 | 105.320,47 | 12.615,70 |
| 2023 | (Ma) 12.615,70 | 85.574,12 | 93.313,99 | 7.739,87 |

W trakcie kontroli nie było możliwości przedłożenia wydruków za lata 2009-2014 inspektor złożyła wyjaśnienie o treści: „*Oświadczam, iż nie jest możliwe wygenerowanie wydruków z konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami" kontrahenta Poczta Polska S.A., dotyczących umowy zawartej w 2009 roku, za lata 2009 do 2014, w związku z brakiem dostępu do baz systemu finansowo-księgowego za podany okres.*

*Z uwagi na parametry techniczne systemu FKB+ z tego okresu, nie jest możliwe jego współdziałanie z aktualnym systemem operacyjnym".*

Suma świadczonych usług w latach 2015-2022 przez Pocztę Polską S.A. na rzecz Gminy Koźminek przekroczyła kwotę 130.000,00 zł netto, a do 31 grudnia 2020 roku przekroczyła wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 000 euro.

W umowie nie określono wartości zobowiązania ani wartości granicznej świadczonych usług. Brak określenia wartości usług uniemożliwiał ustalenie, czy zobowiązania wynikające z umowy mieściły się w planie finansowym jednostki w okresie ich realizacji.

Stanowiło to naruszenie:

1) art. 44 ust. 2 w związku z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm., a od 4.08.2022 r. Dz. U. z 2022 r., poz. 1634, ze zm.), stanowiących, że jednostka samorządu terytorialnego dokonuje wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków,
2) art. 44 ust. 4 w związku z art. 9 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz art. 4 pkt 1 i art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm., a od dnia 16.08.2022 r. Dz.U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.), nakazujących, aby jednostka samorządu terytorialnego zawierała umowę, której wartość jest równa lub przekracza kwotę 130 000 złotych, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych,
3) art. 434 ustawy - Prawo zamówień publicznych, stanowiącym, że umowę, której przedmiotem są świadczenia powtarzające się lub ciągłe zawiera się na czas oznaczony, co do zasady, nie dłuższy niż 4 lata,
4) art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, o treści: wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości wynikającej z wcześniej zaciągniętych zobowiązań,
5) art. 46 ust. 1 w związku z art. 9 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi jednostka samorządu terytorialnego może zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wskazane w przepisach wydatki.

5. W zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm., a od dnia 16.08.2022 r. Dz.U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.) kontrolą objęto postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Przebudowa ul. J. Słowackiego w m. Koźminek", przeprowadzone w trybie podstawowym na podstawie art. 275 ustawy, o wartości szacunkowej zamówienia na kwotę 721.183,17 zł, co stanowiło równowartość 161.932,63 euro. Wartość szacunkowa zamówienia została ustalona w dniu 2.05.2022 r. na podstawie kosztorysu inwestorskiego.

Postępowanie wszczęto na podstawie ogłoszeniu o zamówieniu, które zostało zamieszczone w BZP pod nr 2022/BZP 00169737/01 w dniu 20.05.2022 r. oraz na stronie internetowej prowadzącego postępowanie https://e-propublico.pl. Z ogłoszenia wynika, iż termin składania ofert to 6.06.2022 r. W postępowaniu złożono jedną ofertę na kwotę 1.511.150,73 zł wraz z podatkiem od towarów i usług.
Postepowanie zakończono udzieleniem zamówienia na podstawie umowy nr RIRZPiFS.272.69.2022 zawartej w dniu 19.07.2022 r. na wykonanie przedmiotu umowy, którym jest „Przebudowa ul. J. Słowackiego w m. Koźminek". Umowa została zawarta z wykonawcą - „BEDRÓG" Roboty Drogowo-Budowlane" Sebastian Piętka, Smółki 1a, 62-840 Koźminek, za wynagrodzeniem ryczałtowym zgodnie ze złożoną ofertą przetargową w wysokości 1.511.150,73 zł wraz z podatkiem od towarów i usług. Umowa została zawarta zgodnie z warunkami przeprowadzonego przetargu. Termin zakończenia realizacji przedmiotu umowy: 110 dni od dnia zawarcia umowy, tj. 6.11.2022 roku. W dniu 4 listopada 2022 roku zawarto aneks nr 1 do umowy RIR ZPiFS.272.69.2022, zmieniając zapis § 3 ust. 2, który otrzymał brzmienie „Termin zakończenia i przekazania Zamawiającemu przedmiotu umowy nastąpi do 134 dnia od daty podpisania umowy. (….)". Zatem termin zakończenia umowy winien nastąpić do dnia 30.11.2022 r. 6 grudnia 2022 r. strony podpisały protokół końcowego odbioru robót.
Realizacja zadania „Przebudowa ul. J. Słowackiego w m. Koźminek" została dofinansowana ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. W dniu 1 lipca 2022 r. podpisano umowę nr 9.115/22 o dofinasowanie ww. zadania. Umowa została zawarta pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą Koźminek reprezentowaną przez Burmistrza Gminy Koźminek, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy o dofinansowanie na realizację zadania wynosi 695.998,96 zł, natomiast Beneficjent zobowiązuje się do przekazania na realizację zadania środków własnych w kwocie 185.291,14 zł. Umowę zmieniono dwoma aneksami:
- aneksem nr 1 do umowy z dnia 5 września 2022 r., w którym Gmina Koźminek zobowiązała się do przekazania środków w łącznej kwocie 798.018,15 zł,
- aneksem nr 2 z dnia 2 stycznia 2023 r., w którym zmieniono okres realizacji zadania (§ 3 ust. 1 umowy),
- aneksem nr 2 (dwa!) z dnia 23 lutego 2023 r. zmieniono zapisy zawarte w § 4 ust.11 i 12 oraz § 9 ust. 1.

Wydatki na realizację zadania zaplanowano w Uchwale Nr L/304/2022 Rady Miejskiej Gminy Koźminek z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Koźminek na 2022 rok, w dziale 600 „Transport i łączność", rozdziale 60016 „Drogi publiczne gminne" § 6050 „wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych" w kwocie 920.000,00 zł.
Uchwałą nr LIV/342/2022 Rady Miejskiej Gminy Koźminek z dnia 5 lipca 2022 r. zwiększono plan wydatków o kwotę 625.000,00 zł, do kwoty 1.545.000,00 zł.
Ogłoszenie o wykonaniu umowy zostało zamieszczone w BZP w dniu 13 grudnia 2022 r. pod nr 2022/BZP 00492027.
Wykonwca wystawił dwie faktury w związku z realizacją zamówienia:
- fakturę VAT nr 47/10/2022 z dnia 25.10.2022r. na kwotę 453.342,00 zł.; należność uregulowano w dniu 21.11.2022 r.,
- fakturę VAT nr 56/12/2022 z dnia 6.12.2022r. na kwotę 1.057.808,73 zł, należność uregulowano w dniu 16.12.2022 r.

Łączna kwota wynikająca z ww. faktur to 1.511.150,73 zł.
Burmistrz Gminy Koźminek sporządziła rozliczenie końcowe dofinansowania zadania realizowanego w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, w którym kwota wydatków objętych rozliczeniem wyniosła: 1.511.150,73 zł, w tym: wydatki kwalifikowalne - 1.494.017,11 zł i wydatki niekwalifikowalne – 17.133,62 zł. Wskazano, iż zgodnie z zapisami

umowy o dofinansowanie lub aktualnego aneksu do umowy: wartość zadania wyniosła: 1.494.107,11, w tym: dofinansowanie – 695.998,96 zł, budżet samorządu - 798.018,15 zł.
Z przedłożonego pisma IR-VII.801.9.115.2022.9 z dnia 22.03.2023 r. wynika, iż z upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego Zastępca Dyrektora Wydziału Infrastruktury i Rolnictwa zatwierdził przedłożone rozliczenie końcowe otrzymane w dniu 16.03.2023 r.

6. W zakresie gospodarowania mieniem gminnym kontrola wykazała nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm.), a mianowicie:

   1) Gmina Koźminek nie ustanowiła formy władania na nieruchomościach stanowiących jej własność dla Publicznego Przedszkola w Koźminku oraz Szkoły Podstawowej w Koźminku.
      Stanowiło to naruszenie:
      a) art. 12 ust. 2 w związku z ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm., a od 4.08.2022 r. Dz. U. z 2022 r., poz. 1634, ze zm.), nakazującego, aby organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego tworząc gminną jednostkę budżetową określał mienie przekazywane tej jednostce w zarząd,
      b) art. 56 w związku art. 51 i 53-55 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm.), stanowiący, że jednostka samorządu terytorialnego tworząc samorządową jednostkę organizacyjną oddaje jej w trwały zarząd nieruchomość niezbędną do działalności.

      Według oświadczenia inspektor: *„Publiczne Przedszkole w Koźminku nie zostało przekazane w trwały zarząd i obecnie nie ma innej formy władania nieruchomością.*
      *Natomiast Szkoła Podstawowa w Koźminku jest w trakcie przekazania w trwały zarząd – zlecona została wycena rzeczoznawcy majątkowemu.*
      *W roku 2024 obie jednostki zostaną przekazane w trwały zarząd”.*
      Nieprawidłowości w zakresie braku ustalenia prawnej formy władania nieruchomościami służącymi do wykonywania statutowej działalności wszystkich jednostek oświatowych Gminy Koźminek, stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za rok 2018 (wniosek pokontrolny nr 17). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych RFSG 1710.2.2020 z dnia 21 lutego 2020 roku Zastępca Wójta Pan Karol Matczak podała, że: „*Na terenie Gminy Koźminek znajdują się cztery jednostki oświatowe. Dwie z nich zostały przekazane w trwały zarząd. Natomiast Szkoła Podstawowa w Koźminku oraz Publiczne Przedszkole w Koźminku zostaną przekazane w trwały zarząd po uregulowaniu stanu prawnego nieruchomości na których znajdują się obiekty oświatowe”.*

   2) stwierdzono przypadek braku aktualizacji opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących własność Gminy Koźminek.
      Nie dokonano aktualizacji wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste na rzecz Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Koźminku w dniu 21.11.1995 r.
      Stanowiło to naruszenie:
      a) art. 50 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, ze zm., od 9.03.2022 r. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, ze zm.), zobowiązujących wójta do zachowania szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu mieniem komunalnym zgodnie z przeznaczeniem tego mienia,

b) art. 12 w związku z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm.) oraz art. 26 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, nakazujących wójtowi gospodarowanie nieruchomościami gminy w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki,
c) art. 71 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 1 i 3 oraz art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym wójt pobiera za oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste, ustalone zgodnie z art. 72 ustawy, pierwszą opłatę i opłaty roczne, z zastrzeżeniem obowiązku aktualizacji z urzędu opłaty rocznej, jeżeli wartość nieruchomości ulegnie zmianie, przy czym nie może tego robić częściej niż raz na 3 lata.

W wyjaśnieniu inspektor ds. gospodarki nieruchomościami i rolnictwa wskazała, że: *„Stosownie do zapisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, z których wynika, że opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego „może" być aktualizowana z urzędu lub na wniosek użytkownika wieczystego - w przypadku zmiany wartości nieruchomości – analizując rynek nieruchomości uznano w tut. Urzędzie że opłata nie będzie aktualizowana, wniosek o zmianę opłaty nie wpłynął również do tut. Urzędu od użytkownika wieczystego.*

Odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości są pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz burmistrz i skarbnik, pełniący funkcję w okresie kontrolowanym, poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w tym z tytułu nadzoru.

**II.**

W zakresie kontroli zagadnień dotyczących naliczania i ewentualnej egzekucji udzielonych bonifikat na podstawie art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344, ze zm.) stwierdzono, że w okresie od 2019 r. do 2022 r. sprzedano 20 lokali mieszkalnych z zastosowaniem bonifikat. Łączna kwota udzielonych bonifikat wyniosła: 1.106.972,59 zł. Bonifikat udzielano na podstawie uchwały nr XIX/121/2019 w sprawie ustalenia zasad sprzedaży lokali mieszkalnych w budynkach komunalnych stanowiących własność Gminy Koźminek i warunków udzielania bonifikat od ceny zakupu.

W okresie kontrolowanym nie wystąpiły przesłanki uzasadniające wystąpienie gminy z żądaniem zwrotu udzielonych bonifikat na podstawie art. 68 ust. 2 ustawy. Kontroli poddano procedurę sprzedaży lokalu mieszkalnego z udzieleniem bonifikaty w 2022 roku, która nie wykazała nieprawidłowości.

**III.**

Przedmiotem kontroli kompleksowej było również osiąganie wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2021 r. poz. 1762, ze zm.).

Stwierdzono, że sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za 2022 r. zostało sporządzone w dniu 19.01.2023 r. oraz przekazane w formie papierowej do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu pismem z dnia 19.01.2023 r. – przesyłka listem za potwierdzeniem odbioru z dnia 20.01.2023 r.

Po ustaleniu średniorocznej struktury zarunienia nauczycieli oraz porównaniu wynagrodzeń z faktycznie wypłaconymi wynagrodzeniami ustalono, że w 2022 r. wysokość średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy, w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 ustawy osiągnęli nauczyciele na wszystkich stopniach awansu zawodowego, w związku z czym nie zachodziła konieczność wypłaty nauczycielom jednorazowego dodatku uzupełniającego.

W trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej za 2018 rok stwierdzono, że wysokość średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3, w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 ustawy, osiągnęli nauczyciele na wszystkich stopniach awansu zawodowego i nie wystąpiła konieczność wypłaty jednorazowych dodatków uzupełniających.

Przedstawiając Pani Burmistrz ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej, w tym poprzez realizację poniższych wniosków pokontrolnych.

1. Zobowiązać Skarbnika oraz służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości stwierdzonych w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz do przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.), ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342), a w szczególności:
   1) stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy oraz nie wykazywać tych samych danych w księgach budżetu i w księgach Urzędu Gminy Koźminek i w konsekwencji nie dublować danych w sporządzanej sprawozdawczości finansowej,
   2) ujmować rozrachunki z tytułu ryczałtów za używanie samochodów prywatnych do celów służbowych na koncie 234 - „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”,
   3) wypłatę diet radnym ujmować na koncie rozrachunkowym 240 - „Pozostałe rozrachunki”.

2. Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2283, ze zm.), a w szczególności:
   1) przeprowadzać kontrole podatkowe na podstawie art. 281 § 1 ustawy,
   2) przypisu podatków na szczegółowych kontach podatników dokonywać pod datą doręczenia decyzji, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375) w związku z art. 21 § 1 pkt 2 i art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa,
   3) obejmować podatkiem od nieruchomości grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako nieużytki, zgodnie z przepisami art. 7 ust. 1 pkt. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 70, ze zm.),
   4) zaprzestać pobierania przez inkasentów zaległości podatkowych oraz naliczenia im od tych należności wynagrodzenia za inkaso,
   5) egzekwować od osób odpowiedzialnych obowiązek rzetelnego dokonywania czynności sprawdzających przedkładanych informacji w sprawach podatkowych w celu stwierdzenia ich formalnorachunkowej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 ustawy Ordynacja podatkowa,
   6) w razie wątpliwości co do poprawności złożonych dokumentów, w ramach czynności sprawdzających skorzystać, na podstawie art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, z uprawnienia do żądania złożenia niezbędnych wyjaśnień lub jej uzupełnienia. Organ podatkowy posiada również uprawnienia wynikające z art. 281 ustawy Ordynacja

podatkowa do przeprowadzania kontroli podatkowej u podatników, której celem jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów,
7) egzekwować od osób odpowiedzialnych obowiązek rzetelnego dokonywania czynności sprawdzających przedkładanych deklaracji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi stosownie do art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa,
8) zgodnie z art. 76 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa zaliczać z urzędu nadpłaty wraz z ich oprocentowaniem na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, odsetek za zwłokę od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek, kosztów upomnienia oraz bieżących zobowiązań podatkowych, a w razie ich braku zwracać z urzędu, chyba że podatnik złoży wniosek o zaliczenie nadpłaty w całości lub w części na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych.

3. Zlecać realizację usług stosownie do art. 44 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.), zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych zawierają umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Jeżeli ustalona z należytą starannością wartość realizowanej usługi jest równa lub przekracza kwotę, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1650, ze zm.) - 130.000 zł, stosować przepisy tej ustawy.

4. Umowy w sprawie zamówień publicznych zawierać na czas określony. W przypadku, gdy przedmiotem umowy są świadczenia powtarzające się lub ciągłe, można zawrzeć umowę na okres dłuższy niż 4 lata, jeżeli wykonanie zamówienia w dłuższym okresie spowoduje oszczędności kosztów realizacji zamówienia w stosunku do okresu czteroletniego lub jest to uzasadnione zdolnościami płatniczymi zamawiającego lub zakresem planowanych nakładów oraz okresem niezbędnym do ich spłaty.

5. W zawieranych przez gminę umowach skutkujących powstaniem zobowiązań pieniężnych określać maksymalną wysokość wynagrodzenia (zobowiązania) za wykonanie przedmiotu umowy w okresie jej realizacji. Umożliwi to kontrolę wysokości zaciągniętych zobowiązań z planem finansowym jednostki.

6. Zachować szczególną staranność w zarządzaniu mieniem gminnym i przestrzegać zasad określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r. poz. 344, ze zm.), a w szczególności:
   1) uregulować prawne formy władania nieruchomościami przez jednostki organizacyjne gminy. W przypadku jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej formą władania jest trwały zarząd, o którym mowa w art. 43 ustawy,
   2) aktualizować opłaty z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, mając na uwadze art. 77 ustawy.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki

kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniami.

Do wiadomości:
Rada Miejskiej Gminy Koźminek